

LIKABEHANDLINGSPLAN

Fastställd av styrelsen 2020-05-26

Innehållande policy och rutiner mot kränkande behandling och trakasserier samt handlingsplaner för att förebygga diskriminering.

Främja - Upptäcka - Utredda – Åtgärda

Denna plan redogör för hur Almas verksamhet främjar lika rättigheter och möjligheter för deltagarna i verksamheten oavsett kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. Den tar upp hur vi arbetar för att förebygga och förhindra trakasserier. Likabehandlingsplanen gäller för personal och deltagare inom Almas verksamhet. Planen ingår i vårt systematiska kvalitetsarbete som integreras i all verksamhet.

Vi har en särskild jämställdhetsintegreringsplan som innehåller strategier för att nå uppsatta jämställdhetsmål. Strategin innebär att ett jämställdhetsperspektiv integreras i alla verksamhetsområden och i alla led av beslutsfattande, planering och utförande av verksamheter.

Vi ska årligen revidera likabehandlingsplanen och jämställdhetsintegreringsplanen i samband med vårt systematiska kvalitetsarbete. Årshjulet ska innehålla översyn av likabehandlingsarbetet i mitten av varje termin. Rektor tar sedan upp planen för revidering i styrelsen i november varje år tillsammans med revideringen av den studeranderättsliga standarden.

Lagar/styrdokument

Huvudmannen har alltid det yttersta ansvaret att främja likabehandling och upptäcka, utreda och åtgärda alla former av diskriminering och/eller kränkande behandling. Det är rektors ansvar att se till att det finns rutiner för förankring av likabehandlingsplanen och att ämnet tas upp i kvalitetsarbetet. Det är deltagares och medarbetares ansvar att främja, upptäcka, utreda och åtgärda i det dagliga arbetet.

De lagar och förordningar som styr vårt likabehandlingsarbete är:

- Alma Folkhögskolas värdegrund och vision
- Diskrimineringslagen
- Arbetsmiljölagen
- Folkbildningsrådets riktlinjer
- Alma Folkhögskolas studeranderättsliga standard
- Skollagen 2011:800 gällande SFI.
- Mänskliga rättigheter
- Agenda 2030
- Vårt eget systematiska kvalitetsarbete

Värdegrund

Alma Folkhögskolas värdegrund bygger på en övertygelse om alla människors lika värde och rättigheter. Vi tror på individens frihet och makt över sitt eget liv samt inneboende förmåga att forma sitt liv utifrån sina förutsättningar och egen vilja. Pedagogiskt utgår Alma folkhögskola från folkbildningens idéer om delaktighet, öppenhet, nyfikenhet och engagemang. Alma folkhögskola ser ett starkt civilsamhälle som en viktig grundpelare för det demokratiska samhället.

Vision

Alla deltagare i Almas verksamheter har utvecklats som människor och därigenom stärkts i sin roll som självständiga medborgare samt stärkt sin förmåga till egen försörjning. Därtill har deltagarna fått kunskaper och färdigheter som ger dem förmåga att bidra till ett starkare civilsamhälle.

Målsättning

Ingen ska känna sig utsatt eller diskriminerad. Arbetsmiljön ska kännetecknas av trygghet, likabehandling och gemenskap. Olikheter är en tillgång i den dagliga

verksamheten. All personal ska vara förtrogen med de riktlinjer och rutiner som står i planen. Alma Folkhögskola ska ha en psykosocial miljö och organisation som främjar målen.

Verksamheten ska förebygga och förhindra diskriminering samt alla former av trakasserier.

Diskrimineringsgrunderna enligt diskrimineringslagen.

Kön

Exempel på diskriminering och trakasserier kan vara

- Sexualiserat språkbruk
- Nedsättande kommentarer om kön
- Uttala fördomar

Könsöverskridande identitet

Exempel på diskriminering och trakasserier kan vara

- Sexualiserat språkbruk
- Nedsättande kommentarer om könsidentitet
- Uttala fördomar

Etnisk tillhörighet

Exempel på diskriminering och trakasserier kan vara

- Språkbruk och nedsättande skämt
- Nedsättande kommentarer om etnisk tillhörighet, ras, hudfärg, kultur eller dylikt
- Uttala fördomar

Religion eller annan trosuppfattning

Exempel på diskriminering och trakasserier kan vara

- Språkbruk och nedsättande skämt
- Nedsättande kommentarer om religion eller kultur
- Uttala fördomar

Funktionsnedsättning

Exempel på diskriminering och trakasserier kan vara

- Språkbruk och nedsättande skämt
- Nedsättande kommentarer om funktionsnedsättningar
- Uttala fördomar
- Fysiska hinder att delta i verksamheten
- Sociala eller neuropsykiatriska hinder

Sexuell läggning

Exempel på diskriminering och trakasserier kan vara

- Språkbruk och nedsättande skämt
- Nedsättande kommentarer om t.ex. homo- bi- trans-heterosexualitet
- Uttala fördomar

Ålder

Exempel på diskriminering och trakasserier kan vara

- Språkbruk och nedsättande skämt
- Nedsättande kommentarer
- Uttala fördomar

Hur kan vi arbeta förebyggande?

1. Vi ska regelbundet påminnas om vår värdegrund
2. Vid varje kursstart/varje termin går lärarna igenom vår likabehandlingsplan. Det finns en Powerpoint på lätt svenska och en på normalsvenska "Får man säga vad fan man vill? " Den innehåller värderingsövningar som diskuteras i klassen.
3. Vi ska regelbundet tränas på ett normkritiskt förhållningssätt.
4. All personal ska anmäla avvikelser på avvikelserapport enligt vårt systematiska kvalitetsarbete.
5. Varje höst genomförs en arbetsmiljöenkät som utvärderas med avseende på vad som kommer fram avseende likabehandling
6. Får att våga komma ut med sin sexualitet eller annat krävs att deltagaren känner en stor trygghet i gruppen. Lärare har ett stort ansvar att vara lyhörd och att kommunicera orostecken med sina kollegor.
7. Lärare har ansvar att inhämta råd från skolledningen när man känner sig osäker eller otillräcklig.

8. Lärarna ska erbjudas utbildning om Neuro Psykiatriska och andra Funktionshinder och vid behov få handledning.

Policy och rutin mot kränkande behandling och trakasserier.

Alma folkhögskola ska vara en trygg arbetsplats. Det uppnår vi genom att respektera varandras arbetsmiljö. Arbetsmiljö är hur vi har det runt oss och hur vi behandlar varandra. På Alma folkhögskola ska råda ett professionellt, öppet och varmt arbetsklimat som uppnås genom gott samarbete mellan samtliga medarbetare och genom god stämning ge plats för olikheter samt att alla blir sedda och hörda.

Alla medarbetare på Alma folkhögskola har ett ansvar för att skapa ett öppet och respektfullt förhållningsätt mot varandra.

i som arbetsgivare är måna om att våra medarbetare är friska och mår bra samt är ansvariga att förebygga att medarbetare riskerar ohälsa eller att ställas utanför arbetsplatsens gemenskap.

Rektor är ansvarig för att omedelbart agera när hen blir vittne till eller får information om misstänkt kränkande särbehandling eller trakasserier.

Alla anställda, liksom inhyrda konsulter eller praktikanter, har ansvar för att uppträda på ett bra och respektfullt sätt mot varandra.

Kränkande (sär)-behandling är ett uppträdande som kränker en deltagares värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, text- och bild-burna samt i sociala medier. Kränkande behandling kan delas in i trakasserier och annan kränkande behandling. Det behöver inte finnas något uppsåt med en kränkning utan det är deltagarens upplevelse av kränkning som är det viktiga.

Trakasserier är en behandling som kränker en deltagares värdighet och som har koppling till någon av de skyddade diskrimineringsgrunderna. Annan kränkande behandling saknar koppling till diskrimineringsgrund.

Rasism innebär en föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska

skillnader mellan folkgrupper och att vissa grupper är mindre värda och därför legitima att förtycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet innebär en rädsla för eller motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella, etniska eller beteendemässiga karakteristiska.

Sexism innebär ett nedvärderande av en person på grund av kön.

När problem/misstankar uppstår – vad gör jag?

- Om jag utsatts för kränkande särbehandling/trakasserier ska jag i första hand vända mig till min chef och/eller facklig företrädare/arbetsmiljöombud.
- Om jag misstänker kränkande särbehandling/trakasserier hos en kollega ska jag i första hand vända mig till min chef och/eller facklig företrädare/arbetsmiljöombud.
- Om jag misstänker kränkande särbehandling/trakasserier hos min chef ska jag i första hand vända mig till Alma folkhögskolas styrelseordförande eller facklig företrädare.
- Du som chef måste omgående utreda vad som hänt, samt vidta erforderliga åtgärder.
- Är jag chef och känner osäkerhet i hur jag bör agera bör jag kontakta min närmaste chef.

Alla ärenden behandlas alltid konfidentiellt. Ledningen har ansvar att tillse att det finns stöd om så krävs. Detta kan ske via företagets företagshälsovård.

Åtgärder/Sanktioner som kan bli aktuella om kränkningar/trakasserier kan fastställas:

- Handlingsplan tillsammans med berörda parter
- Tillsägelser
- Skriftlig erinran
- Omplacering
- Uppsägning personliga skäl
- Avsked

Exempel på kränkande (sär)behandling och trakasserier

- Sexuella trakasserier definieras som ett ovälkommet och sexuellt betingat uppträdande. Det är ovälkommet i den mening att den som uppträdandet riktar sig mot känner sig illa till mods, förnedrad eller kränkt.
- När någon går eller säger något och det blir förlöjligt.
- När någon blir behandlad som luft.
- Önskade förslag med sexuell anspelning eller tafsande.
- Ovälkomna sexuella anspelningar, gester, visslingar, tilltalsord eller kommentarer om utseende, klädsel eller privatliv, samt vulgärt språkbruk.
- Via sociala medier eller SMS skickar meddelanden eller bilder som har avsikt att kränka/förnedra.
- Kallad för elaka saker inför andra.
- Sabotera och försvåra arbetet för någon.
- Förfölja, hota eller skapa rädsla.

Problem bland våra deltagare på Alma Folkhögskola

Förekommer det trakasserier bland våra deltagare agerar vi enligt den rutin som finns i vår Studeranderättsliga standard.

Rektor ansvarar för att motverka all form av trakasserier, samt att kraftfullt lösa problem som uppstår.

Alla medarbetar verkar för att skapa och vidmakthålla ett öppet och vänligt klimat. Alla medarbetar på Alma folkhögskola jobbar och lever upp till Alma folkhögskolas värdegrund, likabehandlingsplan samt policy och rutin för trakasserier.

Främja - Upptäcka - Utredda – Åtgärda

Främja

Personalen på Alma Folkhögskola har ansvar för att skapa en god atmosfär. Det gäller mellan alla på skolan. Ett öppet och trivsamt klimat och en god kommunikation främjar likabehandling. Personalen ska ta tydligt avstånd från alla former av kränkningar eller diskriminering i sina möten med

deltagarna. Den värdegrund om demokrati och likabehandling som skolan vilar på lever inte av sig själv utan måste ständigt lyftas fram och synliggöras.

Upptäcka

Två gånger årligen genomförs en enkätundersökning där bland annat frågor som rör likabehandling upp. När personal upptäcker en händelse som avviker från likabehandlingsplanen ska vederbörande skriva en avvikelserapport som beskriver händelseförloppet enligt rutiner i vårt systematiska kvalitetsarbete.

Likabehandlingsarbetet ska ha en stående punkt på dagordningen på deltagarråd och APT/arbetslagsmöten.

Om en deltagare upptäcker någon form av diskriminering och/eller kränkande behandling i verksamheten ska deltagaren ta upp detta med personal på skolan.

Utreda

Om en deltagare upplever sig trakasserad eller utsatt för kränkande behandling av en annan deltagare ska detta i första hand anmälas till ansvarig lärare som och dokumenterar händelsen

- Utreder och dokumenterar händelsen i form av en avvikelserapport.
- Skolan upprättar en handlingsplan gällande den aktuella händelsen. Detta kan ske i samverkan med t.ex. kurator, kursansvarig, kolleger och rektor. I handlingsplanen ska tidpunkt för uppföljning anges. Om en deltagare upplever sig trakasserad eller utsatt för kränkande behandling av en lärare eller annan personal ska denne i första hand vända sig till rektor som utreder och dokumenterar händelsen i form av en avvikelserapport. I utredningen ska båda parter versioner av händelsen/händelserna dokumenteras samt handlingsplan upprättas.

Åtgärda

De åtgärder som vidtas ska utgå från handlingsplanen och riktas mot båda parter. Dokumentationen arkiveras och sparas enligt Almas rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet. Rektor ska anmäla till styrelsen vid eventuell förekomst av diskriminering och kränkande behandling.

Åtgärder ska utgå från handlingsplanen och beaktas utifrån det enskilda fallet. En första åtgärd är ett samtal med krav på att kränkningar,

trakasserier eller diskriminering ska upphöra. Detta samtal hålls av personal som bevittnar/kontaktas angående den kränkande behandlingen.

Deltagare som enligt någon av diskrimineringsgrunderna eller på annat sätt kränker skolans värdegrund, annan deltagare eller personal på skolan kan stängas av från vidare studier på Alma Folkhögskola. Om en deltagare stör undervisningen eller förstör studiemiljön för sina kamrater anses det vara en kränkning av Alma Folkhögskolas värdegrund.

Om säkerheten eller en god arbets-/studie-miljö anses hotad kan Alma Folkhögskola som ett lindrigare alternativ för deltagaren än avskiljande, enbart stänga av deltagare från skolans lokaler eller vissa lektioner och erbjuda distansundervisning. Om så anses behövt kan också beslutas om annan disciplinär åtgärd som rektor finner lämplig.

Beslut om avstängning från studier, lokaler, lektioner eller annan åtgärd fattas av rektor.

Revidering och uppföljning av likabehandlingsplanen

I Almas systematiska kvalitetsarbete sker en revidering av likabehandlingsplanen vid behov utifrån avvikelserapporter, enkäter, synpunkter från deltagarråd, verksamhetsplanering, kvalitetsarbete och övrig information.

Länkar till lektionsmaterial om jämställdhet och diskrimineringsgrunder och lektionstips

En bra start kan vara <https://urplay.se/serie/199919-fa-syn-pa-normerna> en sida som innehåller några olika kortfilmer. 6 filmer på sammanlagt 14 minuter.

eller "Kära pappa" en film på 5 minuter av Jakob Ström.
<https://www.youtube.com/watch?v=rknZ9qWh7n0>

Vad kan män vinna på jämställdhet?
<https://www.youtube.com/watch?v=9B88Z0Nfgw8>
4 minuter 55 sekunder.

<https://www.youtube.com/watch?v=YdrTGK4P6II> från Diskrimineringsmannen. "Under ytan på jobbet".

<https://www.youtube.com/watch?v=k0sz0dHNo> om kränkande särbehandling.

Maktsalongens mål är ett jämställt samhälle, där makt och inflytande fördelas rättvist. <http://maktsalongen.se/viktiga-saker-del-ett-kon-genus/> Här får vi lära oss en del nya definitioner. Kort föredrag 3 minuter.

eller <https://www.svtplay.se/regnbagshjaltar> är 5 st 28 minuters filmer med f.d. höjdhopparen Kajsa Bergkvist. De handlar om olika idrottshjältar som "kommit ut".

Om du har en sfi-grupp kan jag rekommendera <https://urplay.se/program/179426-en-rolig-historia-karlekens-historia>. Det finns 6 program, i serien "en rolig historia", gjorda för mellanstadiet på 14 minuter var. Kärlekens historia och modets historia kan passa in i ett genustema. Jag lovar att de blir uppskattade.

SO-rummet är en gratis digital lärresurs och Sveriges största och mest välsorterade länkbibliotek för skolans samhällsorienterade ämnen: historia, religionskunskap, geografi och samhällskunskap. <https://www.so-rummet.se/lektioner-och-lararmaterial/jamstalldhet-och-genus>

På gratis i skolan finns det filmer att titta på samt pdf-filer att ladda ned. <https://gratisiskolan.se/tema/genus-jamstalldhet.html>

<https://gratisiskolan.se/tema/genus-jamstalldhet.html?tema=102>
bl.a. rollspel "Loppet"

<https://www.lektion.se/> är en idébank med **lektionstips av lärare för lärare**. Här måste du bli medlem. I den gigantiska lektionsdatabasen kan du snabbt och enkelt söka och hämta lektionsmaterial och ladda upp egna lektionstips. På lektion.se finns ett **Forum** där du kan kommunicera med kollegor över hela landet och en **länsamling** med medlemmarnas egna länktips. Förutom det kollegiala utbytet har du också **Leverantörsarkivet** där du enkelt söker bland tusentals skolleverantörer.

Från centrum för näringslivshistoria https://www.bizstories.se/foretagen/kvinnorna-far-inte-rum-historien/file:///C:/Users/larber/Downloads/Slutversion_UNICEF_Global-a-malen-WEBBversion.pdf Här namnges ett antal kvinnliga förebilder man kan forska vidare om.

UR har gjort en tv-serie om 6 kvinnliga entreprenörer. De är på 14 minuter var, t.ex. fru Ericsson som bildade Ericsson tillsammans med sin man. <https://urplay.se/program/166236-entreprenorerna-hilda-ericsson>

Verktyget Re-Search är ett tillägg för webbläsare som gör dina bildsökningar mer jämställda – genom att till exempel visa fler kvinnliga ingenjörer och piloter, samt fler manliga sjuksköterskor och förskolelärare. https://www.va.se/nyheter/2016/12/08/det-har-ar-genus-filmen-som-toppar-youtube/1_minut

Machofabriken är ett verktyg för arbete för jämställdhet och mot våld bland unga. Det består av filmer, övningar och samtalsunderlag som möjliggör starten på ifrågasättande av begränsande och destruktiva killnormer <https://machofabriken.se/>

Det verkar som man numer måste ha en inloggning till machofabriken. Om ni går in "bakvägen" till levande historia <https://www.levandehistoria.se/lektionsupplagg-ovningar/ovning-vem-far-plats-i-ladan> finns bl.a. "syrrans favoritlåt" och "normer och lådan". Lådan är en övning man kan köra med postit-lappar. Filmen finns inte tillgänglig annat än i slutet på nästa länk, men ni kan göra övningen. <http://www.mynewsdesk.com/se/videos/machofabriken-aarets-guldkorn-13042> 1 min 44 sek

<https://www.uniontounion.org/vagen-till-en-jamstalld-varld-gar-genom-facken>

Diskrimineringsgrunder

Diskrimineringsombudsmannens hemsida. Här får du checklistor och tips, exempel och handledningar, vägledning, guider, faktablad, e-utbildningar, informationsblad och mer som hjälp i det förebyggande arbetet mot diskriminering.

<https://www.do.se/stodmaterial/https://www.sorummet.se/kategorier/samhallskunskap/individens-och-grupper-identitet-och-relationer>

BRYT! är ett metodmaterial med konkreta övningar och diskussionsunderlag med fokus på normer kring kön, sexualitet och etnicitet. Materialet har skapats tillsammans med RFSU Ungdom och riktar sig till dig som vill arbeta med anti-diskriminering och

likabehandling på skola eller inom organisation.

<https://www.levandehistoria.se/material/bryt>

<https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-och-inspektioner/arbeta-med-arbetsmiljon/> film om systematiskt arbetsmiljöarbete på 2min 30 sek. Allt hänger ju ihop. På en skola har vi inga giftiga kemikalier men andra arbetsmiljöproblem -människor.

Myndigheten för delaktighet är en kunskapsmyndighet som arbetar inom funktionshinderområdet. Vi arbetar för att alla, oavsett funktionsförmåga, ska kunna vara fullt delaktiga i samhället.

<http://www.mfd.se/>

Specialpedagogiska skolmyndigheten. Alla barn, unga och vuxna har rätt att lära utifrån sina egna förutsättningar och att nå målen för sin utbildning. Det gäller oavsett funktionsförmåga. Det kan till exempel handla om att få läsa, skriva och räkna på sina egna villkor.

<https://www.spsm.se/laromedel/>

NPF

<https://youtu.be/05rFfqB517c> 9,34 min

<https://youtu.be/swuzWsX6d4k> 16 min

<https://www.youtube.com/watch?v=AgVPFdf3fCQ> 10,18 min

<https://www.youtube.com/watch?v=Rm9P8cPzwEI> 14,33 min

Längre Filmer

Världens mest spelade teaterstycke av August Strindberg, "**Fröken Julie**", berör könsroller och även s.k. hederskultur. Att vi tittar på vår egen historia först kan vara en utgångspunkt när vi pratar om hederskulturer idag.

[https://sv.wikipedia.org/wiki/Fr%C3%B6ken_Julie_\(film,_1951\)](https://sv.wikipedia.org/wiki/Fr%C3%B6ken_Julie_(film,_1951)). Lasse har en dvd med filmen från 1951 (86 minuter). Den modernare varianten finns kanske att streama. Originalmanus har Lasse i sin dator för de som vill spela upp pjäsen.

<https://www.youtube.com/watch?v=IXHe3-YVm5s> 58 minuter film "**De icke önskvärda**", från tv2 om rashygien.

<https://www.filminstitutet.se/contentassets/909918c932014a82a62b2896747c38d1/den-nya-manniskan.pdf> studiehandledning till filmen "**Den nya människan**" som kanske kan streamas någonstans. Filmen handlar om rashygien i Sverige.

"**Den enfaldige mördaren**" är en film som är en given succe i klassen. Handlar om hur en "idiot" blev behandlad i Skåne på 1930-talet.
https://sv.wikipedia.org/wiki/Den_enfaldige_m%C3%B6rdaren

En feelgoodfilm, "**Oväntad vänskap**" 1 timme och 52 minuter. Lasse har dvd:n
https://sv.wikipedia.org/wiki/En_ov%C3%A4ntad_v%C3%A4nskap

I filmen "**De ovanliga**" av samme regissör som ovanstående film tar Bruno hand om svårt autistiska unga, Malik integrerar ungdomar från svåra förhållanden. De drivs av lika delar idealism och uppfinningsrikedom, och när Maliks vilna själar får hjälpa till att ta hand om autisterna i Brunos vård öppnas nya världar upp för dem alla. De två vännernas enträgna arbete behövs eftersom ingen annan tycks klara att hantera deras skyddslingar. Deras värme och tålmodighet ger resultat, men de opererar utanför franska lagar.
<https://www.moviezine.se/movies/de-ovanliga>

Filmen "**Kautokeinoupproret**" (96 minuter) väcker starka känslor. Lasse har dvd:n. Filmen handlar om diskrimineringen av samer i Sverige och Norge.
[https://sv.wikipedia.org/wiki/Kautokeinoupproret_\(film\)](https://sv.wikipedia.org/wiki/Kautokeinoupproret_(film))

<https://www.filminstitutet.se/contentassets/a7aa5e76bd074f3892145c16333e524f/kautokeino.pdf> med filmhandledning.

Filmen "**Hur många lingon finns det i världen?**" är en varm, ömsint och kärleksfull om funktionsvariationer. Lasse har dvd (97 minuter).
<https://www.youtube.com/watch?v=8WCavWZIUic> kort trailer.

Lasse Hallströms Oscarsbelönade film "**Ciderhusreglerna**" (2 timmar och 6 minuter) om moral, ras och klass har Lasse som dvd.
[https://sv.wikipedia.org/wiki/Ciderhusreglerna_\(film\)](https://sv.wikipedia.org/wiki/Ciderhusreglerna_(film))

Filmen "**Ondskan**" baserad på Jan Guillous bok handlar om orättvisor, mobbing och våld. Lasse har dvd:n (108 min + extramaterial).

Filmer om rasism, Nazismens och kommunismens brott mot mänskligheten finns på levande historias hemsida. Lasse har dvd "**Från dröm till terror**".

"**Anne Frank**" (190 minuter) och "**Boktjuven**" (125 minuter) har Lasse som dvd. "**Schindlers list**" kan även rekommenderas.